

Umělecký zámečník / umělecká zámečnice (kód: 82-004-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů:	Umění a užité umění (kód: 82)
Týká se povolání:	Umělecký kovář a zámečník
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v technických a výtvarných podkladech pro výrobu uměleckořemeslných předmětů z kovů	3
Samostatné zpracování výtvarného záměru pro ruční zhotovování užitekových a dekorativních výrobků uměleckého zámečnictví	3
Volba postupu práce, způsobu zpracování, nástrojů, pomůcek a materiálů pro ruční zhotovování užitekových a dekorativních výrobků uměleckého zámečnictví	3
Zhotovování výrobků uměleckého zámečnictví	3
Povrchové úpravy výrobků uměleckého zámečnictví cínováním, chemickým barvením a nátěrovými barvami	3
Zhotovování nástrojů pro potřeby uměleckého zámečnictví	3
Zhotovování předmětů tepaných z měděných, mosazných a ocelových plechů	3
Montáž výrobků uměleckého kovářství a zámečnictví	3
Obsluha kovářských výhní a pecí	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v technických a výtvarných podkladech pro výrobu uměleckořemeslných předmětů z kovů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v předložené dokumentaci a číst technické výkresy	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zařadit předložené uměleckořemeslné předměty z kovů k příslušnému slohovému období, popsat příslušný umělecký sloh a historické souvislosti	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Samostatné zpracování výtvarného záměru pro ruční zhotovování užitkových a dekorativních výrobků uměleckého zámečnictví

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vytvořit výtvarný návrh a příslušnou technickou dokumentaci zadaného uměleckořemeslného výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stanovit technologický postup a techniku provedení zadaného, resp. navrženého výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Volba postupu práce, způsobu zpracování, nástrojů, pomůcek a materiálů pro ruční zhotovování užitkových a dekorativních výrobků uměleckého zámečnictví

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyhodnotit vlastní vytvořený výtvarný návrh a technickou dokumentaci zadaného zámečnického výrobku z hlediska jeho konstrukce a stylu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Objasnit zvolený technologický postup, způsob provedení jednotlivých technologických operací a jejich návaznost při zhotovování zadaného zámečnického výrobku podle vlastního výtvarného návrhu a technické dokumentace, popsat rizika práce v dílně	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Zhotovování výrobků uměleckého zámečnictví

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit vhodný materiál, nástroje, nářadí a pomůcky pro zhotovení zadaného zámečnického výrobku podle vlastního návrhu	Praktické předvedení
b) Zhotovit zadaný zámečnický výrobek podle vlastního výtvarného návrhu a technické dokumentace	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Povrchové úpravy výrobků uměleckého zámečnictví cínováním, chemickým barvením a nátěrovými barvami

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést zvolenou povrchovou úpravu na zadaném výrobku	Praktické předvedení
b) Popsat techniky a postupy provádění povrchových úprav zámečnických výrobků pro použití v interiéru a exteriéru	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Zhotovování nástrojů pro potřeby uměleckého zámečnictví

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit technologický postup a techniku výroby zadaného nářadí pro provádění umělekozámečnických prací	Praktické předvedení
b) Vyrobit zadané nářadí zvoleným technologickým postupem	Praktické předvedení
c) Upravit vyrobené nářadí tepelným zpracováním	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování předmětů tepaných z měděných, mosazných a ocelových plechů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit technologický postup a techniku pro zhotovení kopie předloženého tepaného výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zvolit vhodný materiál, nástroje, nářadí a pomůcky pro zhotovení kopie předloženého tepaného výrobku	Praktické předvedení
c) Zhotovit kopii předloženého tepaného výrobku	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Montáž výrobků uměleckého kovářství a zámečnictví

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout způsob a popsat postup montáže předloženého výrobku	Praktické předvedení

Kritérium je třeba splnit.

Obsluha kovářských výhni a pecí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat funkční prvky kovářských výhni a pecí	Ústní ověření
b) Předvést obsluhu a údržbu kovářských výhni a pecí	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (viz NSP - [Umělecký zámečnický NSP.CZ](#)).

Kompetence **Orientace v technických a výtvarných podkladech pro výrobu uměleckořemeslných předmětů z kovů**, při ověřování kritéria hodnocení a) výše uvedené odborné způsobilosti uchazeč předvede orientaci v předložené dokumentaci jednoho uměleckořemeslného kovářského a zámečnického výrobku.

Ověření kritéria hodnocení b) uchazeč předvede na 5 výrobcích předložených autorizovanou osobou. Předloženými uměleckořemeslnými výrobky mohou být např. klika včetně štítku, dveřní závěs, zámek, klíč, nábytkové kování, svítidlo, svícen, mříž, schodišťové zábradlí, plastika.

Pro ověření odborné způsobilosti **Samostatné zpracování výtvarného záměru pro ruční zhotovování užitkových a dekorativních výrobků uměleckého zámečnictví** bude zadáno zpracování výtvarných návrhů a technické dokumentace 30 dní před dnem zkoušky; uchazeč odevzdá autorizované osobě ve fyzické podobě ručně vypracovaný technický výkres a skicu formátu A3 dle uvedeného zadání, nejdéle 7 dní před konáním vlastní zkoušky.

V rámci ověření odborné způsobilosti **Zhotovování výrobků uměleckého zámečnictví** uchazeč zhotoví a upraví jeden kus výrobku zadaného autorizovanou osobou, například kliku, dveřní štítek.

V rámci ověření odborné způsobilosti **Zhotovování nástrojů pro potřeby uměleckého zámečnictví**, bude zhotoven zámečnický přípravek, například pro vrtání nebo řezání úhlů a upraven jeden kus náradí, například tvarovací kladivo, kleště, sekáč.

Ověření odborné způsobilosti **Zhotovování předmětů tepaných z měděných, mosazných a ocelových plechů** spočívá ve vytvoření kopie tepaného výrobku z měděného, mosazného nebo ocelového plechu, který autorizovaná osoba předloží uchazeči.

Ověřování dle tohoto standardu by mělo představovat komplex navazujících činností vedoucích k dohotovení finálního produktu s využitím příslušných technologických postupů a technik. Při ověřování kompetencí zejména formou praktického předvedení, je třeba přihlížet především k dodržování povinnosti pro bezpečnou a zdraví neohrožující práci a dodržování technologické kázně.

Při hodnocení hotového výrobku je třeba posuzovat kvalitu a přesnost jeho provedení; při ústním ověřování je třeba posuzovat jak samostatnost odpovědí, tak i schopnost odpovídat na návodné a doplňující otázky.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání umělecký kovář, zámečnick a pasíř a střední vzdělání s maturitní zkouškou v příslušném nástavbovém oboru vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti uměleckořemeslného zpracování kovů nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti uměleckořemeslného zpracování kovů.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti výtvarného nebo uměleckořemeslného zpracování kovů a alespoň 5 let odborné praxe v uvedené oblasti nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti výtvarného nebo uměleckořemeslného zpracování kovů.
- c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti výtvarného nebo uměleckořemeslného zpracování kovů nebo restaurování kovů a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti uměleckořemeslného zpracování kovů nebo výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícím orgánem nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Uměleckokovářská nebo zámečnická dílna splňující požadavky bezpečnosti a hygieny práce se základním vybavením nutným pro ověření jednotlivých kritérií:

- ruční náradí a nástroje nutné pro splnění jednotlivých kritérií
- kovářská výheň
- kovářská pec
- kovářská kladiva
- kovářský svěrák
- pracovní stůl
- kovářský buchar
- pákové, tabulové nůžky
- ohýbačka
- strojní pila
- soustruh, bruska, brousící kotouče
- stojanová a ruční vrtačka, sada vrtáků
- kovářské a zámečnické ruční náradí
- vybavení na tepání kovů
- vybavení na svařování kovů (například svářecí agregát pro obloukové svařování, MIG/MAG, TIG včetně příslušenství)
- ochranné pomůcky pro práci v kovárně (brýle nebo štít, rukavice, pracovní oděv a obuv, kožená zástěra, lékárnička)

Pro ověření jednotlivých kritérií hodnocení autorizovaná osoba připraví:

- materiál nutný pro ověření jednotlivých kritérií
- technická dokumentace konkrétního uměleckořemeslného kovářského a zámečnického výrobku včetně návrhu(ů) a výkresu(ů)
- pět kovářských a zámečnických uměleckořemeslných výrobků z různých slohových období nebo jejich fotodokumentace
- tepaný výrobek z měděného, mosazného nebo ocelového plechu

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 16 až 21 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška je rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro řemesla a umělecká řemesla, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

SOS uměleckořemeslná, Podkovářské (4, Praha 9), člen Kovářského společenstva - Šimon Vondruška

fa Houska a Douda Buštěhrad - Ivan Houska

Pavel Révay

Tomáš Havránek